

دوشنبه 4 آذر 1392 - 21 محرم 1434 - 25 نوامبر 2013

شب میلاد امیرالمؤمنین (ع) بود، شهر به یمن ولادت سردار خیر آذین بسته شده بود، که کودکی زیبا در ۲۰ آذر ۱۳۴۱ ش هم‌نام با امام اول شیعیان (ع) چشم ...

4 آذر - 21 محرم - 25 نوامبر

* دفاع مقدس در گذر تاریخ

* شهادت شهید علی چیت‌سازیان (1366 ش)

اشاره:

شب میلاد امیرالمؤمنین (ع) بود، شهر به یمن ولادت سردار خیر آذین بسته شده بود، که کودکی زیبا در ۲۰ آذر ۱۳۴۱ ش هم‌نام با امام اول شیعیان (ع) چشم به جهان گشود: شهید علی چیت‌سازیان. علی دوران کودکی را در آغوش پرمهر مادر گذراند. نگاه خسته پدر و دستان پینه‌بسته‌اش دل کوچک علی را می‌لرزاند، اما پدر به او آموخته بود که شیعیان امام علی (ع) باید دل دشمن را بلرزاند، از همان زمان او مردی شد به صلابت صخره‌های پرشکوه الوند. هم‌زمان با اوج‌گیری مبارزات انقلاب اسلامی، چیت‌سازیان به جمع سربازان روح‌الله (ره) پیوست. مدتی بعد پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، جنگ تحمیلی، علی را که ۱۶ سال بیش‌تر نداشت به جبهه‌های جنوب کشاند. او در عملیات‌هایی نظیر والفجر ۲ و نصر ۴ شرکت نمود و چندین مرتبه مجروح شد. سرانجام فرمانده اطلاعات و عملیات لشکر ۳۲ انصارالحسین (ع) در تاریخ چهارم آذرماه سال ۱۳۶۶ هجری شمسی در منطقه ماووت در عملیات نصر ۸، سه ماه پس از شهادت برادرش، در سن بیست و پنج سالگی به آروزی دیرینه خود رسید. فاتح قله‌های پرفراز و نشیب جهاد اکبر پس از سال‌ها مبارزه و ایثار، بر اثر انفجار مین، عاشقانه به دیدار سیدالشهدا (ع) شتافت. پیکر پاک شهید علی چیت‌سازیان در شهر همدان تشییع و به خاک سپرده شد.

* 4 آذر در گذر تاریخ

* رحلت آیت الله «سیداحمد فقیه امامی» از علماء اصفهان (1372 ش)

اشاره:

آیت‌الله سیداحمد فقیه امامی اصفهانی در سال 1312 ش در اصفهان به دنیا آمد. وی پس از اتمام مقدمات در زادگاه خود راهی قم شد و از حضرات آیات سید محمد باقر سلطانی طباطبایی، سید حسین بروجردی، امام خمینی (ره) و علامه طباطبایی بهره جست. آیت‌الله امامی سپس در اصفهان به تدریس روی آورد و سالیانی طولانی به پرورش طلاب علوم دینی همت گماشت. از جمله خدمات ایشان تأسیس کتابخانه عظیم الزهرا (س) در اصفهان با بیش از 60 هزار جلد کتاب می‌باشد. همچنین آیات معجزه آسای قرآن، بشر و رسالت او، چرا جمهوری اسلامی و روش رهبران انقلابی ما، از جمله تالیفات ایشان است. این عالم ربانی سرانجام در 4 آذر 1372 ش در 60 سالگی دارفانی را وداع گفت و پس از تشییع با شکوه، در اصفهان به خاک سپرده شد.

* انهدام ساختمان بانک استقراضی روس به دست مردم تهران (1284 ش)

اشاره:

به دنبال تأسیس بانک شاهنشاهی ایران توسط انگلیسی‌ها، روس‌ها نیز کوشیدند امتیاز تأسیس بانک را به دست آورند. آنان پس از کسب امتیاز تأسیس بانک استقراضی درصدد برآمدند ساختمان‌هایی برای انجام امور بانکی بنا کنند. از این رو، زمین موقوفه و متروکه‌ای جنب یک امامزاده و مدرسه را که گورستانی نیز در آن قرار داشت و به تازگی، دولت از دفن مردگان در آن جلوگیری می‌کرد، برای این کار مناسب دیدند. روس‌ها در اثنای کار، استخوان‌ها و اجساد تازه مردگان را کشف کردند ولی با بی‌اعتنایی آنها را در چاهی ریختند. به دنبال آن، یکی از روحانیان در حین سخنرانی در ماه مبارک رمضان، مردم را به بازداشتن کار ساخت بانک تحریک کرد تا این‌که در ادامه این شورش، کارکنان امامزاده و طلاب علوم دینی به همراه مردم به ساختمان یورش برده و بنای نیمه‌ساز آن را با خاک یکسان نمودند. حادثه انهدام بانک روس، پس از واقعه مربوط به موسیو نوژ بلژیکی و اهانت او به روحانیان شیعه و نیز تنبیه تجار تهران به دست حاکم شهر، از تحولات مهمی بود که سرانجام به رویداد مشروطیت در ایران انجامید.

* رحلت حکیم و فیلسوف برجسته «محمدهادی فرزانه» معروف به «حکیم فرزانه» (1344 ش)

اشاره:

حکیم و فیلسوف عالی‌قدر، شیخ محمدهادی فرزانه معروف به حکیم فرزانه، در سال 1263 ش (1302 ق) در شهرضای اصفهان به دنیا آمد. وی مقدمات علوم اسلامی و معارف دینی را در زادگاه خود سپری کرد و سپس برای تکمیل تحصیلات خویش، راهی اصفهان گردید. حکیم فرزانه در اصفهان در محضر استادان بزرگی همچون حضرات آیات: سید محمدباقر درچه‌ای، ملاعبدالکریم

گری و میرزا نصرالله حکیم و... حاضر شد و پس از سالیانی در شمار حکما و علمای زمان قرار گرفت. ایشان از میان رشته‌های گوناگون علمی، بیشتر به حکمت و فلسفه تمایل داشت و در راه کسب معلومات در این زمینه، زحمات فراوانی را بر خود هموار نمود به طوری که در اواخر عمر، او را در زمره حکمای بزرگ قلمداد می‌کردند. حکیم فرزانه از آن پس در زادگاه خود، شهرضا، به تدریس حکمت و فلسفه پرداخت و شاگردان فرهیخته‌ای تربیت نمود. زندگی ایشان در کمال سادگی و قناعت بود و زر و زیور دنیا، او را نفریفت. مرغ جان این فیلسوف فاضل سرانجام در چهارم آذر 1344 ش برابر با اول شعبان 1385 ق در 81 سالگی از قفس تن‌رهایی یافت و پیکرش، رخ در نقاب خاک پوشید.

* درگذشت «جبار باغچه‌بان» بانی مدارس استثنایی در ایران (1345 ش)
اشاره:

جبار باغچه‌بان در سال 1264 ش در قفقاز به دنیا آمد و پس از اتمام تحصیلات، در یک مدرسه در ایروان به تدریس مشغول شد. تدریس او، باعث شکفتن استعدادهای نهفته‌اش گردید و پس از مدتی با تجارب فراوان و برنامه‌های خوب به ایران آمد و در سال 1303 شمسی اولین کودکستان ایرانی را به نام «باغچه اطفال» در تبریز تأسیس کرد. در همان سال سه کودک ناشنوا نیز در این مدرسه ثبت‌نام کردند و این آغازی بود برای تلاش باغچه‌بان تا بتواند سخن گفتن را به این کودکان بیاموزد. او برای تعلیم خواندن و نوشتن برای کودکان و نوسودان، روش تعلیم الفبا را که امروزه در سراسر کشور رایج است به وجود آورد. او همچنین اولین مدرسه کودکان ناشنوا را در سال 1312 در تهران تأسیس کرد. جبار باغچه‌بان برای هموار کردن راه زبان‌آموزی کودکان ناشنوا راهی را انتخاب کرد که در سراسر جهان با نام الفبای گویای باغچه‌بان به عنوان مرفقی‌ترین روش شناخته شده است. باتلاش این مبتکر پرتلاش بود که ناشنویان کشور نیز توانستند با دنیای اطراف خود و انسان‌های دیگر تماس برقرار کنند. همچنین اختراع تلفنی برای استفاده کر و لال‌ها و تأسیس مکتب نسوان برای آموزش دختران نیز از دیگر ابتکارات اوست. وی همچنین در سال 1322 جمعیت حمایت از کودکان کرولال را تأسیس کرد و کتاب‌هایی از قبیل اسرار تعلیم و تربیت، الفبای آسان، برنامه کار آموزگار، زندگانی کودکان و رباعیات باغچه‌بان را به نگارش درآورد. سرانجام وی در 4 آذر سال 1345 ش در 81 سالگی در تهران دار فانی را وداع گفت.

* ارتحال فقیه و مجتهد بزرگوار آیت الله «میرزا احمد سرایی» (1360 ش)
اشاره:

آیت‌الله میرزا احمد سرایی در سال 1290 ش (1329 ق) در قریه سرای تبریز در خانواده‌ای متدین به دنیا آمد و مقدمات علوم را از 14 سالگی از علمای تبریز فرا گرفت. سپس به قم رفت و در حلقه درس حضرات آیات سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی و میرزا جوادآقا ملکی تبریزی، به تقویت بنیه علمی خویش همت گماشت. میرزا احمد سرایی از آن پس راهی نجف گردید و از محضر عالمان نامداری همچون سید عبدالهادی شیرازی، سید محسن حکیم، سید محمود شاهرودی و میرزا باقر زنجانی بهره‌ها برد تا به مدارج عالی علمی و اجتهاد دست یافت. این فقیه بزرگوار از آن پس به وطن بازگشت و به تدریس و ترویج دین و تبلیغ احکام پرداخت. ایشان علاوه بر اهتمام بر ساخت بناهای عام المنفعه، به بحث، مناظره و مجادله حسنه با منحرفین اعتقادی، مسافرت به ممالک مختلف اسلامی برای تبلیغ و ارشاد و تربیت مبلغ و طلاب علوم دینی مشغول بود. این عالم ربانی سرانجام در چهارم آذر 1360 ش برابر با 27 محرم 1402 ق در هفتاد سالگی درگذشت.

* درگذشت استاد «محمود کریمی» استاد آواز ایران (1363 ش)
اشاره:

محمود کریمی در موسیقی ایران شخصیت بی‌نظیر و استثنایی است؛ او سالها به تدریس ردیف آوازی موسیقی ایران پرداخت و هنوز هم ردیف آوازش، بهترین ردیف برای آموزش آواز و مرجع خوانندگان است. جایگاه محمود کریمی از این نظریگانه است که شاید در موسیقی ایرانی برای اولین بار بوده، کسی که خواننده حرفه‌ای نیست (محمود کریمی کنسرت رسمی نداشته) اینگونه مورد تایید و حتی مرجع موسیقیدانان قرار گیرد.
* 21 محرم در گذر تاریخ

* درگذشت «ابونعیم احمد بن عبدالله اصفهانی» محدث بزرگ مسلمان (402 ق)
اشاره:

احمد بن عبدالله بن احمد بن اسحاق معروف به ابونعیم اصفهانی از محدثینی به شمار می‌آید که فقه و تصوف را با حدیث توأم ساخت. برخی او را اهل تسنن دانسته‌اند. اما به نظر شیخ بهایی و میرمحمدحسین خاتون آبادی، نه تنها او شیعی مذهب بلکه از حُلّصین شیعه بود و از شدت تقیه، تشیع خود را از مخالفین شیعه کتمان نموده است. شاهد این مطلب تألیفات او می‌باشد. «تاریخ اصفهان» و «دلائل النبوة» از جمله آثار اوست.

* رحلت عالم و فقیه بزرگ اسلام «حسن بن یوسف» معروف به «علامه حلی» (726 ق)
اشاره:

حسن بن یوسف بن علی بن مطهر معروف به علامه حلی در 29 رمضان 648 ق در شهر حله در عراق به دنیا آمد. سال‌های آغازین حیات وی مقارن با حملات وحشیانه‌ی مغولان به سرزمین‌های اسلامی بود که با تدبیر چند تن از علما از جمله پدرش، حله از طوفان حملات مغول در امان ماند و در همان جا به رشد و نمو و تحصیلات خود ادامه داد. وی از محضر شیخ مفید، محقق حلی، خواجه نصیرالدین طوسی، سیدبن طاووس و اساتید بزرگ دیگر استفاده کرد و در علم به درخششی عظیم دست یافت و عنوان «آیت الله» گرفت. علامه حلی با ارایه‌ی تصویری صحیح از تشیع، الجایتو، حاکم مغولی ایران، معروف به سلطان محمد خدابنده را به این مذهب مجذوب کرد و باعث نشر مذهب اهل بیت(ع) در سراسر ایران گردید. شاگردان و آثار قلمی علامه بسیار زیاد و گسترده می‌باشند. فرزند نابغه‌اش معروف به فخرالمحققین، قطب الدین رازی، علی بن احمد حلی و ابن مَعْنِیّه از جمله شاگردان و مُنتهِی المَطْلَب فی تحقیق المذهب و تبصّرة المتعلمین در فقه، نهاییه الوصول الی علم الاصول در اصول، نهاییه المرام در کلام، جامع الاخبار در حدیث، کشف المقال فی معرفة الرجال در رجال، القول الوجیز فی تفسیر الکتاب العزیز در تفسیر و شرح حکمة الاشراق در فلسفه و عرفان و ده‌ها اثر دیگر از زمره‌ی آثار این عالم خستگی‌ناپذیر می‌باشند. سرانجام علامه حلی در 78 سالگی وفات یافت و در حرم مطهر امام علی(ع) مدفون گشت.

* 25 نوامبر در گذر تاریخ

* تخلیه و خروج نیروهای استعماری انگلستان از سرزمین امریکا (1783م)

* تولد «لوپه وگا» ادیب و نویسنده شهیر اسپانیایی (1562م)

* تولد «سر ویلیام هرشل» منجم آلمانی و کاشف سیاره اورانوس (1738م) (ر.ک: 25 اوت)

* به آب انداختن اولین کشتی بخار توسط «رابرت فولتون» امریکایی در پاریس (1803م)

* کودتای ژنرال «موبوتو سه سه سکو» در کشور افریقایی کنگو (1965م)

* روز ملی و استقلال «سورینام» از استعمار هلند (1975م)

* درگذشت واسیلی الکسیف، اسطوره وزنه برداری (2011م)